

Úvod do uměnovědných studií

VYMEZENÍ POJMU A JEHO APLIKACE NA SOUČASNÝ UMĚNOVĚDNÝ PROBLÉM

Pojem subkultura

Slovníkové heslo:

Termín subkultura se vztahuje k určité skupině, která se vyznačuje nositelem zvláštních nebo odlišných hodnot, norem, způsobu chování a životního stylu i přesto, že se podílí na fungování ve společnosti. Můžeme také říci, že subkultury sdružují jedince, kteří mají společné problémy a vlastní pohled na realitu. Řešení kolektivních problémů je tak vlastně základem pro vznik subkultur. Subkultura bývá nejčastěji spojována s mládeží. Tato část populace má během dospívání sklony se odlišovat od všeho zavedeného a převládajícího. Svůj postoj vyjadřuje pomocí viditelných subkulturních prvků.

Subkultura je často definována prostředím, v němž je provozováno něco, co je většinou naopak považováno za odlišné, poskytuje prostor pro sdílení hodnot s podobnými jedinci a ochranu před případnými předsudky ze strany ostatních. Subkultura tedy usnadňuje potřebu každého člověka někam patřit.

Subkultury lze členit dle věku, povolání, národnosti, rasy nebo i sociální pozice. Nejznámější subkultury lze najít v hudební oblasti. Sem lze zařadit skupiny jako Emo, Gothic, Hooligans nebo Skate. Důležitou částí subkultur je především jejich styl. Může být označován jako symbol nebo znak skupiny, ať už jde o vzhled, vystupování nebo speciální slovní zásobu. Pomocí stylu se jednotlivé subkultury odlišují nejen od společnosti, ale i od sebe navzájem.

Anarchismus (hnutí hippies)

Anarchismus představuje pro většinu z nás hnutí, prosazující volnější řád, jeho organizaci a pravidla. Základ tedy představuje odmítání politické moci. Hlavním cílem je svoboda člověka. Moc je zde vnímána jako překážka lidské svobody. Anarchismus sehrál také důležitou úlohu ve světě umění a některých subkultur, jako je punk, hippies nebo v oblasti literárních hnutí.

Anarchie je také často spojována s násilím, protože si většina z nás pod pojmem anarchista představí teroristu nebo člověka s bombou. Anarchisté sice prosazují zrušení zákonů a státní moci, ale za předpokladu, že se vytvoří přirozenější a spontánnější sociální řád.

Pod pojmem anarchismus si většina z nás představí bezvládní. Co pro obvyčejného člověka tento pojem představuje? Absolutní svobodu? Nerespektování pravidel, norem, zákonů? Těžko říci, zda anarchismus představuje negativní či pozitivní přínos.

Pro mě osobně představuje spíše negativní. Co z toho, že skupinka lidí se rozhodne nerespektovat pravidla a vše si dělat po svém. V životě je nutné udržovat určitý řád který je pevně stanoven. Pro někoho tento názor představuje názor člověka, který jde s davem. Přesto si myslím, že respektování a především snaha a dodržování pravidel představují základ fungování společnosti. Kdyby došlo na zrušení norem nebo zákonů, asi si většina z nás dokáže představit jak by to vypadalo. Chaos a konflikty. Těžko říci, jak by většina lidí reagovala, ale zastánci anarchismu by jistě měli radost.

Jako „nejsympatičtější“ formu subkultury bych označila hnutí hippies. Cíl zde představovala láska, mír, cit, přátelství a především svoboda. Slovo hippies je odvozené od slova hipster a představují skupinu beatníků, kteří obsadili oblasti newyorského Greenwich Village a sanfranciského Haight Ashbury. Příslušníci hippies vytvářeli své vlastní komunity, které byli často uzavřené. Docházelo ke sdružování do skupin, které provozovaly tzv. volnou lásku. Ta spočívala v praktikování všeobecné lásky mezi lidmi a na tezi, že sex se neodlišuje od základních činností, které spolu lidé mohou provozovat. Jako temnější stránku této skupiny bych označila užívání drog, zejména LSD, alkohol a užívání marihuany. Někteří se těchto „radovánek“ drží dodnes, přestože s tímto hnutím ani nesympatizují. Cíl někdy také představoval opačné chování vůči většinové společnosti a vyjadřování protestu. Pro tuto skupinu byl typický styl oblékání. Hippies nosili často dlouhé vlasy, volné vlasy a typický doplněk – korálky. Dnes už tento styl mezi lidmi najdeme zřídka. Z politických ideologií má hnutí nejbližší k anarchismu, komunismu, či zelenému liberalismu. Za největší umění v době hippie lze považovat hudbu např. beat nebo heavy metal. Hudebníci do svých textů

zařadili témata, která kritizovala společnost, používání drog a hlavně odpor k válce. Za nejvýznamnější festival lze považovat Woodstock, který se poprvé odehrál ve Spojených státech amerických v roce 1969, a který navštívilo více než 500 tisíc lidí.

Éru hippies lze označit za jednu z nejvýraznějších skupin své doby. Dodneška se mezi námi najdou ti, kteří s nimi stále sympatizují, avšak ne tak výrazně, jako tehdy.

Ne vždy se však najde dostatek sympatizujících lidí, co se týče anarchizmu, jak předpokládají aktivisté. To vede k rozpadu přechodných spolků mezi zastánci různých názorů uvnitř anarchistického hnutí.

Zdroje:

SMOLÍK, Josef. *Subkultury mládeže: uvedení do problematiky*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2010, 281 s. ISBN 978-802-4729-077.

HEBDIGE, Dick. *Subkultura a styl: uvedení do problematiky*. Vyd. 1. Překlad Miroslav Kotásek. Praha: Dauphin, 2012, 239 s. ISBN 978-807-2721-979.

Subkultura. [online]. [cit. 2015-01-03]. Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Subkultura>